Sahibi ve Yazı İşleri Müdürü: M. Emin Kontürk
☆
İdarehanesi: Cemalnadir sokak, No. 4 Ankara cad. - İstanbul

2 AĞUSTOS 1951 PERŞEMBE
Sayı: 5

İşçi Hakkı

HAFTALIK SİYASÎ MÜSTAKİL GAZETE

Başyazarı: Kemal Sülker

Perşembe Günleri Çıkar

Yıl: 1 — Fiyatı 10 kuruş

Bütün işçilerin tam ücretle Pazar ve Bayram tatilinden istifade etmeleri isteniyor...

Hükûmet tasarısının işçiler lehine tadili için sendikalar teşebbüse geçti..

Çalışma Bakanı ile Aynı Fikirde Değiliz

Kemal SÜLKER

İşçilere, hafta tatili ile genel tatil günlerinde (bayramlarda) yarım yevmiye verilmesi hakkında Çalışma Bakanlığı tarafından hazırlanan tasarının umumî hatlarını öğrenmiş bulunuyoruz. Çalışma Bakanı Nuri Özsan'ın 25 Temmuzda verdiği beyanatta gördüğümüz şu iki nokta üzerinde durmak istiyosuz:

1 — «Tasarıda tatil günleri için yarım ücret ödenmesi esası kabul edilmiştir.»

2 — «Bir kısım Garp memleketlerinde henüz ücretli tatiller müessesesi tatbik edilmemektedir.»

Biraz düşünülecek olursa «yarım ücret» prensipinin işçiye fayda sağlamıyacağı görülür.

1 — Tasarıda yarım ücret esasının kabul edilmesi, işçilerin hafta tatillerinde ve yılda on dört buçuk gün tutan genel tatillerde ücret alarak dinlenmesindeki «içtimaî ve iktisadî faydanın tam mânasiyle tahakkukunu» sağlıyamıyacaktır. Zira, bugünkü ücret hadleri umumiyetle asgarî geçim haddinin bir hayli aşağısındadır. Bu bakımdan esasen tam yevmiyeleriyle günlük ihtiyaçlarını karşılıyamıyan işçiler, Pazar ve bayram günlerinde ihtiyaçlarını karşılıyamadıkları bu yevmiyelerin de yarısını alırlarsa, o vakit bu miktar yere düşürülmüş bir yüz paralık kadar ehemmiyetsizleşir. İşçiler, tatil günleri alacakları yarım yevmiyelerle hiç de tatmin edilmiyecek, üstelik işverenler, kendileri için bir kıymet ifade eden bu yarım yevmiyelerden işçileri mahrum etmek için iş günlerinde bir kısım işçilerin normal çalışmalarını sekteye uğratmak yolunu tutacaklardır. Çünkü tasarı, işçide bu yarım yevmiyecikleri hak etmek için 6 gün «muntazaman» çalışmak mecburiyetini yüklemektedir.

Hastalanan, herhangi bir iş için izin alan, nakil vasıtalarının aksamaları yüzünden fabrikaya geç giren işçiler yeni yeni ücret mahrumiyetlerine uğratılacaktır ki bu da aleyhlerine netice verecektir. Bu bakımdan tasarıda:

a) Pazar ve bayram tatillerinde tam yevmiye esası,

b) Daimî işçilerin zarurî mazeretler yüzünden vukubulan çalışamamazlık hallerinin bu ücretlerden mahrumiyeti icap ettirmiyeceği hükmü yer almalıdır.

Bir kısım Garp memleketlerinde henüz ücretli tatiller müessesesinin bulunmaması mütalâası ise bizce gerçeğe uygun değildir. Zira 1949 yılından beri Çinde, 1936 yılından beri de Meksikada, İkinci Cihan Harbinden sonra da Brezilya, Şili, Kolumbiya, Kostarika, Guatamala, Peru, Venezüellâ, İ-

(Devamı 3. sayfada)

Divriğideki Türkiye Demir İşçileri Sendikası Başkanlığının bu husustaki fikirleri:

Çalışma Bakanlığı, İş Kanununa tâbi iş yerlerinde hafta tatilinden önceki 6 gün içinde muntazaman çalışan işçilere Pazar ve bayram günlerinde yarım yevmiye verilmesini hedef tutan bir kanun tasarısını Meclise sevketmiştir.

Tasarının Meclise sevki ilk anda memnunluk uyandırmışsa da, Çalışma Bakanı Nuri Özsanın bu hususta verdiği beyanatla anlaşılan hükümler birçok işçilerde hayal inkisarına sebep olmuştur.

Uzun zamandan beri elde edilmseine çalışılan bu haklar, Demokrat Partinin mesul şahısları tarafından defalarca vadedilmiş ve nihayet hükûmet programında da yer almıştı. İşçiler, İş Kanununa tâbi olsun olmasın çalışan bütün vatandaşlara tam yevmiye olarak verilmesini bekledikleri bu hakların geniş tahditlere tâbi olarak Meclise sevkinden üzülmüşlerdir. Durumu inceliyen Sendikalar Birliği, hafta tatillerinde ve bayram

(Devamı 4. sayfada)

Diktatörlükle idare edilen bir fabrika

P. T. T. FABRİKASI MÜDÜRÜNÜN HAKSIZLIKLARINA GÖZ YUMULMAMALIDIR

İstanbul P.T.T. Fabrikası işçileri toplulukla iş ihtilâfı çıkarmışlardır. İşçiler gündeliklerine yüzde 50 zam yapılmasını ve haksız yer ekesilen ceza paralarının iadesini istemektedirler.

P.T.T. Fabrikası işçileri başmümessili Mithat Tunçerler, iş ihtilâfları ve tahkim nizamnamesi hükümlerine göre müdür Nahit İpekoğluna müracaat etmiş, fakat demir gibi sert bir sesle karşılaşmıştır:

«— Ben seni tanımıyorum! Benimle temas etme!»

Bu fabrikada 21 senedir çalışan ve şerefli bir mazisi olan işçi baş-

(Devamı 4. sahifede)

İZMİR MEMLEKET HASTANESİNİN İHMALİ

İzmir (Özel) — Tekel İşçileri Sendikası mensupları memleket hastanesinin bir ihmali yüzünden üzüntü içindedir. İşçilerimizden emekli yüzbaşı Nedim Ava, tedavi edilmekte olduğu kovuşta vefat etmiştir. Fakat hastane kimseye haber vermeden cenazeyi kaldırmıştır. Bu gibi hâdiselerin tekerrür etmemesi ve işçinin yalnız olduğu-

İŞVERENLER GÖZİYLE SENDİKA

Adana Sendikaları İşçiler Tarafından Kapatılacak!..

200 kuruş asgarî ücreti protesto için yapılacak mitinge müsaade edilmedi

Ankaraya bir heyet gönderildi Bakanlığın kararı bekleniyor

Adana (Özel) — Asgari ücret komisyonu çırçır işçilerine günde en az 2 lira verilmesini kararlaştırmıştır. Fakat işçiler, bilhassa «Çukurova İşçi Sendikaları Birliği» bu miktarı bugünkü yaşama şartlarına göre az bulmuş ve Çalışma Bakanlığına, şikâyet etmiştir. Fakat tatmin edici cevap alınmadığı için Birlik bir miting yapma kararı vermiştir. Miting komitesi vilâyete müracaat etmiştir. Fakat vali demiştir ki:

«— Hakkınızı ilgili mercilere yazarak yine arıyabilirsiniz. Müracaatiniz Tecemmüatı Umumiye Kanununa uygun olmadığından, miting yapmanıza müsaade edilmemiştir.»

Bunun üzerine toplanan Çukurova Sendikalar Birliği aşağıdaki kararı vermiştir:

«Birlik idare kurulu 22/7/951 Pazar günü, birlik başkanının müstacelen daveti üzerine,

(Devamı 4. sahifede)

Sendikalar Birliğinde dedikodu yapan ve şahsiyat ile uğraşanlar

Mehmet Güler'in raporundan çıkarılan cümleler çeşitli söylentilerin çıkmasına yol açtı

Mehmet Güler

Birlik yönetim kurulunun istifa edeceği şayi oldu...

İstanbul İşçi Sendikaları Birliği Başkan vekili Mehmet Güler, Milânodan döndükten sonra Birliğe bir rapor vermiştir. Üzerinde birçok tartışmaların yapıldığı bu raporda Mehmet Güler, Sendikalar Birliğinde çeşitli gürültülere sebep olan şu mütalealarda bulunmuştur:

«2/7/951 de Milânoya gidişimizde ve 4/7/951 sabahına kadar geçirmiş olduğumuz günleri de burada belirtmeyi bir vazife olarak kabul ediyorum. Bunun yegâne sebebi Birliğimize M.

(Devamı 4. sayfada)

Seyfi Demirsoy

Çimento İşçileri Kongresi

Yeni Yönetim Kurulu vazifeye başladı

Yunus Çimento Fabrikası İşçileri Sendikası, geçen Cuma günü olağanüstü bir kongre yapmıştır. Toplantıda Sendikalar Birliği başkan vekili Mehmet İnhanlı ve Sendikalar Birliği yönetim kurulundan Seyfi Demirsoy ile

(Devamı 4 sahifede)

150 Kuruşa çalışan teknisyen

Ayancık (Özel) — Şehrimizde işçi ücretleri son derece düşüktür. 150 kuruş gündelikle çalışan teknik ve tarım işçileri vardır. Asgari ücret bareminin tatbiki istenmektedir. — İ. S.

DARILMACA YOK

«Sigorta kimleri memnun ediyor?» demiş ve fikirlerimizi yazmıştık. İsci Sigortaları Genel Müdürü bir tavzih gönderdi, ve «işin doğrusunu okuyuculara anlatmak tarafını iltizam» etmemizi istedi. İşin doğrusunu anlatıyoruz:

Demiştik ki:

İşçi, hastalanınca ilk 3 günlük yevmieyi almıyor.

Vedad Bayru diyor ki:

15 günü aşmayan hastalıklarda da ilk üç günlük ücretin tediyesi için Meclise bir tasarı sunulmuştur.

Diyoruz ki: Bu tasarı çıkıncaya kadar işçiler bu hususta Sigortadan memnun olmıyacaktır.

Demiştik ki: Sigortanın mütehassıs doktorları her gün 40-80 hasta ile meşgul oluyor. Doktora yardımcı asistanlar da yoktur. Bu hal önleninceye kadar doktorlar Sigortadan memnun olmuyor.

Vedad Bayru diyor ki: Tutulan istatistiklere göre hekim başına ortalama 15 hasta düşüyor. Asistanlar da tayin edilmiştir.

İşin doğrusunu anlatıyoruz Bay Vedad Bayru

Diyoruz ki: Günde 40-80 hastaya bakan doktorlar vardır. Misal: Göz doktoru Bülent Artuner 24/7/51 günü 80 muayene yapmıştır. Cildiye mütehassısı Dr. Ali Atal 5/7/51 günü 63 muayene yapmıştır. Cildiyenin, asabiyenin, Fiziko terapinin, kulak'ın, Bevliyenin asistanları yoktur.

Ve yine diyoruz ki: Vedad Bayru isterse hangi doktorların hangi günler kaç hastaya baktığının listesini kendilerine bildiririz.

Demiştik ki: Muayenehanesi olan doktorlara prim verilmemesi doktorları memnun etmiyor.

Vedad Bayru diyor ki: Bu usûl bütün iktisadî devlet teşekküllerinde tatbik ediliyor.

Diyoruz ki: İktisadî devlet teşekküllerinde doktorlar saat 15 de işyerlerinden ayrılır. Sigortada ise saat 17 ye kadar çalıştırılır.

İşte böylece işin doğrusunu anlatıyoruz Bay Vedad Bayru.

ŞİMŞEK

Sigortalar üzerinde tetkikler

İtalya'da işçilere verilen günlük ödenek ve tedavi için yardımlar

Yazanlar: Cihat ORAN - Agâh TÜRKDOĞAN

— 3 —

Sanayi, ticaret sahalarile banka ve sigorta şirketleri için primler, şubelere işverenler tarafından her ay nihayetinde gönderilen ve ücret bordroları adı verilen listelere göre tahsil edilmektedir.

GÜNLÜK ÖDENEK YARDIMLARI:

Muhtelif iktisadi sahalarda işçilerin tâbi tutuldukları ve prim nisbetlerini yukarda izah etmşitik. Şimdi ise muhtelif branşlarda çalışan işçilere verilecek günlük ödenekleri inceliyelim:

%4,5 prim ödemkete olan ticaret sahasındaki işçi ve müstahdemlerle sanayi işçilerinin almakta oldukları paranın %50 nisbetinde geçici işgöremezlik için günlük ödenek verilir. Sigortalı, hastahane veya dispanserde yattıklarında, bakmakla mükellef oldukları kimseleri bulunması veya bulunmaması halinde yevmiyesinin 2/3 veya 2/5 ne muadil bir ödeneğe hak kazanırlar. Bakacak kimsesi bulunmayanlara bu ödenekler ancak bir ay müddetle verilir.

Sanayi ve ticarette çalışan işçilerin geçici işgöremezlik ödeneklerini hastalığının 4 üncü gününden, Ziraat işçilerine ise üç günden fazla devam eden herhangi bir hastalığı halinde ilk gününden itibaren ödeneğe hak kazanılır, üç gün ve daha az süren geçici işgöremezlikler için ödenek verilmemektedir.

Ayrıca doğum ve ölüm vak'alarında sigorta tarafından yapılan yardımlar da mevcuttur.

TEDAVİ YARDIMLARI:

Yukarda bahsettiğimiz günlük ödenek yardımlarından başka sigortalıya ve aile efradına tedavi ve ilâç yardımları da yapılmakta ve bundan dolayı bir karşılık istenmektedir.

Sigortalı, ilk muayene tarihinden itibaren 6 ay müddetle yardım ve tedaviye hak kazanır. Bakmakla mükellef kimselerine yapılan yardımlar ise bazı tahdidata tabi tutulmaktadır.

İşveren işçisinin tescilini yapmasa ve primini ödemese dahi bu yardımlardan işçi faydalandırılır.

Sigortalıya yapılan tıbbi yardımlar, umumî tedavi, mütehassıs tedavilerile, doğum tedavilerinden teşekkül eder.

Sigorta idaresile bir anlaşma yapmış olan umumî veya hususî sıhhat müesseselerinde, sigortalıyı tedavi eden sigorta doktoru lüzum gördüğü taktirde 6 ay müddetle yatırabilir.

Sigortalı, sigorta idaresinin anlaşma yaptığı 20.000 İtalyan doktorundan herhangi birine kendini tedavi ettirmekte serbesttir.

Ancak işçi kendi bölgesi dahilindeki doktorlardan birini seçmeğe mecburdur.

Doktorlarla yapılan anlaşma ise biri vak'a adedi, diğeri kendilerine tahsis edilen muayyen işçi sayısına göredir. Bu anlaşma doktorun hususî faaliyetine engel olamaz. Muayeneler umumiyetle doktorun muayenehanesinde ancak ağır vak'alarda hastanın evinde yapılır.

Doğumlar diplomalı bir ebe veya bir doktor tarafından yapılmakta ve sezaryen vak'aları ile diğer ağır ahvalde hastahaneye yatırılır.

İlâç yardımları:

İlâç yardımları formule ve müstahzar ilâçlardan ibarettir. Doktor tarafından verilen reçete kâğıdına ve sigortalının taşıdığı hususî bir karneye yazıldıktan sonra verilir. (Bu mükellefiyet 1948 yılında I. N. A. M. müessesesine 60 milyon liralık bir masraf tahmil etmiştir).

Sigortalının bakmakla mükellef olduğu kimselere yapılan yardımlar:

Sigortalının aile efradına yapılan tedavi ve ilâç yardımlarında bazı tahdidata tâbi olduğunu yukarda belirtmiştik. Burada da bunu izah edelim.

Sanayi, ticaret ve bankalarda çalışan işçi ve müstahdemler 6 ay tedaviye hakları olduğu halde, aile efradına ancak bir ay tedaviye hak kazanırlar.

Halbuki ziraat işçilerinin bakmakla mükellef olduğu kimseler aynen işçinin kendisi gibi 6 ay tedavi edilirler.

Süreksiz işlerde çalışan sigortalıların aile efradının yalnız poliklinik muayeneleri yapılır. Hastahane ve dispanserlerde tedavi edilemezler.

Aile efradının faydalanmasını isteyen sigortalılar keyfiyeti yazı ile ya işe girdikleri anda veya her senenin ilk ayı zarfında I. N. A. M. müessesesine bildirmekle mükelleftirler.

İşçiyi kat'i şekilde bağlıyan bu beyan bütün sene her türlü hastalıklar için muteber olup, hiçbir şekilde fesh edilemez.

Hakların iktisabı:

Sanayi, ticaret ve bankalarda çalışan müstahdemlere 30 günlük bir devre kabul edilmesine rağmen işçilere bu mükellefiyet yardıma hak kazanmak için aranmaz. Ziraat işlerinde çalışan işçiler için yardımdan istifade hakkı ancak her sene başında aksabalarda mevcut (Ziraat prim bürolarına) kayd olundukları andan itibaren başlar.

Hakların sukutu:

İşyerile işçinin alâkasının geçici veya iş aktinin sona ermesi halinde sanayide çalışanlara 150 gün, ticarette çalışanlara 180 gün kadar 2/3 nisbetinde, işgücünü kaybettiren hastalıklar için hastalık ödeneği verilir.

(İtalyada İşsizlik Sigortası da vardır.)

İş aktinin feshinden 2 ay sonra vukua gelecek hastalıklar için ödenek verilmez.

İtalyada tatbik edilmekte olan hastalık sigortasının karşılıksız olarak yapılması bu yardımların hakiki kıymetlerinin küçümsenmesine sebebiyet vermektedir. Bu itibarla Türkiyede olduğu gibi sigortalının da iştiraki yapılan yardımların daha lâyıkile taktir edilmesine sebep olacağı aşikârdır.

Bu bakımdan Sosyal Sigortalarda kat'i bir vuzuh aramak kabil değildir.

Cihat ORAN
Agâh TÜRKDOĞAN

Hatırlar mısınız?

ATATÜRK'ÜN İSTEDİĞİ İSCİ GENÇLİK

Atatürk, 17 Şubat 339 (1923) te Türkiye İktisat Kongresinde demişti ki:

«Bence yeni devletimizin, yeni hükûmetimizin bütün esasları, bütün programları iktisat programından çıkmalıdır. Çünkü her şey bunun içinde mündemictir. Binaenaleyh evlâtlarımızı o suretle talim ve terbiye etmeliyiz, onlara bu suretle ilim ve irfan vermeliyiz ki âlemi ticaret, ziraat ve sanaatte ve bütün bunların faaliyet sahalarında müsmir olsunlar, müessir olsun, faal olsunlar, ameli bir uzuv olsunlar.»

Fakat bugün sanat okulundan mezun olanların başka mesleklere girmeğe mecbur kaldıklarını görüyoruz.

★

HERKES YERLİ MALI KULLANMALI AMMA...

12 Aralık 933 te o zamanki Millî Eğitim Bakanı Hikmet «Millî İktisat ve Tasarruf Haftası» münasebetiyle verdiği bir nutukta şunları söylemişti:

«Herkes daima Türk köylüsünü, Türk işçisini, Türk müessesesini korumayı, onlara kazandırmayı, onları kuvvetlendirmeyi göz önünde tutmalıdır. Türk malı almak için sarfedilen paranın er geç yine bin bir yoldan sarfedene avdet edeceği tabiidir. Her yurttaş Türk malı ile ecnebi malı arasında bugün için Türk malı aleyhinde bir fark olsa da yine onu tercih temeyi, yine onu kullanmayı millî ve insanî bir borç addetmelidir.»

★

YABANCI SERMAYE MÜMESSİLLERİNİN ZİHNİYETİ

Bir zamanlar «Anadolu Demiryolu Şirketi» adında Alman sermayesiyle işliyen bir şirket vardı. Bu şirketin umum müdürü de Fon Kölman adında birisi idi. İşçiler herhangi bir ücret talebinde bulunursa şu cevabı verirdi:

«— Yerli ameleye bir lokma kuru ekmekle çürük zeytin bile yeter!»

Yabancı sermaye mümessillerinin zihniyetini belirten tipik bir cümle değil mi?

Meşrutiyet devrinde partiler ve işçi sınıfının durumu...

Türlü yönden eli kolu bağlı olan küçük partilerin iş görmesine imkân yoktu. işçi sınıfı, vaad dinliyordu

Yazan
TARİHÇİ

— 2 —

Tam bu sıralarda bir de Osmanlı Demokrat Partisi kurulmuştur. Bu partinin kurucuları İttihat ve Terakkiden ayrılan daha tolerans sahibi şahsiyetlerdi. Osmanlı Demokrat Partisi işçi sınıfiyle oldukça demokratik ve realist bir şekilde ilgileniyordu. Osmanlı Demokrat Partisi programında şöyle deniyordu:

«Fabrika, taş ocağı ve kumpanyalar ile erbabı mesainin işlediği yerlerde efradın sermayedaran tarafından duçarı zulüm ve taaddi edilmemesi için fırka, kumpanya ve sermayedaran ile işçiler ve esnaf ve amele cemiyetleri heyetleri arasında teşebbüsatta bulunacaktır.» (Madde 4). «Vatanın ihtiyacatı mübremesini istihzar eden çiftçi, amele, esnaf vesaire erbabı sanayı ve köylülerden alınan verkileri tenkis» (Madde 5) edilmesi istenecektir.

Meşrutiyetin ilk seçimi bu partiler arasında, fakat İttihatçıların nisbeten çok geniş seçim kampanyası ve çeşitli baskısı altında geçti. Neticede İttihat ve Terakki Partisi Mecliste ekseriyeti temin ederek tethiş havasını devama muvaffak oldu.

Bu sıkıcı hava nihayet 31 Mart isyanına sebep olduysa da isyanın bastırılmasından sonra İttihatçılar üstelik İstanbulda bir de idarei örfiye ilân ettirerek tek parti halinde kaldılar.

Bir müddet devam eden duraklamadan sonra halkın hoşnutsuzluğuna paralel olarak Mecliste İttihatçı ekseriyet kendi içinden çözülmeğe başladı ve Mutedil Hürriyetperveran Partisiyle Ahali Partisi kuruldu.

Daha ziyade bir Arap partisi olan Mutedil Hürriyetperveran bir kenara, Ahali Partisi işçi sınıfı karşısında nisbeten demokratik bir programa sahipti.

Programda: «Sermayedaran ile amelenin münasebeti mütekabilesi hakkındaki kanunun amelenin hukuku esasiyesini bihakkın temin edebilecek bir hale ifrağı için tadil teklif edilecektir» (Madde 9) deniyor; «vergi tenzil edilmesi» (Madde 10) ileri sürülüyordu.

Fakat türlü yönden eli kolu bağlı bu küçük partilerin iş görmesine imkân yoktu.

Nihayet 1912 de bir de Hürriyet ve İtilâf Partisi kuruldu. Diğer partilerin bu partiye iltihakiyle Mecliste süratle bir muhalefet kuvveti teşekkul etti.

Mamafih Hürriyet ve İtilâf Partisi kütle partisi olmaktan ziyade komparador sermayedar zümre ile yerli muhafazakâr zümrenin uzlaştırılması gayretinden meydana çıkmış bir parti idi. Bu itibarla işçi sınıfı karşısında himayekâr görünmeyi kâfi addedecek kadar müvesvis ve gafildi.

Programında «Amelenin, arazisiz zürra ve marabanın ahvalini ıslah ve himaye edecek kavanin vaz'olunacaktır» (Madde 60) deniyordu.

Bu sıralarda diğer bir takım partiler kurulmuştur. Bunların arasında bulunan Millî Meşrutiyet Partisinin programında işçi meselesi şöyle ele alınıyordu:

«Millî Meşrutiyet Fırkası mukavelât akdinde hürriyeti mutlaka taraftarı olmakla beraber lüzumlu gördüğü bazı kavanini içtimaiyenin kabulüne taraftardır. Bu cümleden olmak üzere: 1 - İşçilik eden kadın ve çocuklar sây ve amelinin temini müdahaası; 2 - İmalâthane ve fabrikaların kavanini hıfzıssıhhaya muvafık olmaları hususlarına gayret ve dikkat olunacaktır» (Madde 49).

Kısa bir müddet sonra Meclis İttihatçı hükûmet oyuniyle feshedilecek ve geniş teşkilâttan mahrum muhalefet temelsiz bir bina gibi yıkılacaktır.

Yeniden seçimi kazanan İttihatçılar da Balkan Harbinin belirtileri arasında bir aralık şaşalıyacak ve Meclisin yeniden feshi üzerine büsbütün kötü bir duruma düşeceklerse de Babıâli darbei hükûmetiyle mevkii iktidara yeniden ve kat'i olarak sahip olacaklardır.

Ondan sonra işçi sınıfı için Abdülhamit devri kadar baskılı yeni bir devir başlıyacaktır.

İşte Meşrutiyette sermayedar sınıfına ait partilerin işçi sınıfı karşısında vaitleri ve durumları kısaca bu minval üzeredir.

İşçilerin birer ev sahibi olmalarını sağlamalıyız!..

Mesken sıkıntısı içinde kıvranan ve kira ödemeğe tahammül edemiyen işçilerimizi, himaye etmeliyiz!..

Yazan: Baha TANSEL

Biz işçilerin birer ev sahibi olmaları için, fabrika sahiplerine düşen çeşitli vazifeler vardır. Bununla beraber işçilere düşen gayretler de yok değildir.

«Hudutlu Sorumlu İstanbul İşçi Sendikaları Birliği Yapı Kooperatifi» nin kurulmuş olması işçilere düşen gayretlerden bir kısmının gösterildiği hissini vermekte ise de bu kooperatifin bugüne kadar gelişmemesi bu gayretin kâfi olmadığını belirtir.

Bu kooperatifin gayesi şudur: Üyelerini sıhhî ve ucuz bir ev veya iş ve sanatlarının icrası için ihtiyaçları olan dükkân, mağaza gibi bir iş yeri yahut hem ev, hem de bir iş yeri sahibi yapmak. Bu amaçları tahakkuk ettirmek için arsa veya arazi satın almak, üzerlerine binalar inşa ettirmek, yahut hazır gayrimenkuller satın almak, bu ev ve iş yerlerini üyelerine taksitle satmak.

Kooperatif bu amaçları elde etmek için menkul ve gayrimenkul mallara tasarruf edecek, para istikrazında bulunacak, ev ve iş yerlerinin inşası ve satın alınması için her türlü ticari işleri görecek, elindeki gayrimenkulleri ipotek suretiyle para sağlıyacak.

Görülüyor ki kooperatif, mühim bir dâvanın halli için atılmış iyi bir adımdır. Fakat bu adım devam ettirilmemiş ve kooperatif hiçbir terakki hamlesi gösterememiştir.

Kooperatif niçin muvaffak olmamıştır?

En büyük sebep işçilerin bu kooperatif hakkında aydınlatılmamış olmasıdır. Sonra her kooperatif üyesinin beşer liralık yüz hisse senedi almağa mecbur olmasıdır.

Hiçbir işçi beş yüz lirayı bir defada bir kooperatife verecek maddî imkâna sahip değildir. Bu nedense göz önünde tutulmamıştır.

Bununla beraber kooperatifin muvaffak olması için bazı çarelere baş vurmak zorundayız:

Bunları şöylece sıralıyalım:

1 — Kooperatif tüzüğü bol miktarda basılmalı, bütün iş yerlerinde dağıtılmalıdır.

2 — İş yerlerinde kooperatif mümessilleri tâyin edilmeli ve bu mümessiller, kooperatifin faydalarını işçilere anlatmalıdır. Bu mümessiller üye kaydetmelidir.

3 — Sendikalar Birliğine bağlı 28 sendikanın yönetim kurulu, üyelerinin bu kooperatife üye olmalarını sağlamalıdır. Böylece bir hamlede en az 200 arkadaş ve bunların gayretiyle üye olacak en azdan 100 işçi ile kooperatif canlandırılmalıdır.

4 — Bu 300 üye üç ayda kooperatife 50 şer lira ödemeğe çalışmalıdır. Böylece 3 ay sonra kooperatifin 15 bin lirası olacaktır. Halen kooperatifin 3 bin lirası mevcuttur. Böylece ilk faaliyet devresinden üç ay sonra kooperatif 18 bin liraya sahip olacaktır.

5 — Paranın bir kısmı ile herhangi bir işçi bölgesinde 120 metre karelik bir arsa satın alınmalıdır. Mütebaki para ile hemen inşaata, dört daireli, iki katlı bir apartıman inşaatına girilmelidir.

Böylece girişilen faaliyet bir hamlede, müsbet bir neticeye doğru yöneltilmiş olur. Bundan sonra da kooperatife yeni vazifeler düşer. Bunları da gelecek yazımızda belirteceğiz.

Hukuk Köşesi

Grev ve lokavt kanun tasarısı hakkında

Yazan:
Halûk BARUTÇUOĞLU
(Avukat)

Grev ve lokavt kanunu tasarısı hukukî bir müsavat iddiasiyle ortaya çıkıyor; ve grev ilânı için koyduğu tahditleri lokavta da koyarak müsavatı temin etmiş görünmek istiyor. Grev ve lokavt kanunu bütün iş mevzuatı gibi ve aynı derecede sosyal bir kanundur. Yani daha ziyade sosyal vasfı hâkim olan bir kanun. Böyle bir kanunun ise sosyal adaleti temin etmesi lâzımdır.

Biliyoruz ki cemiyette muhtelif sınıflar vardır ve bunlar birbirinden farklı olmak üzere zayıf ve kuvvetlidirler. Bir an için hiçbir mahkemesi ve kanunu olmıyan bir cemiyet düşünelim. Burada bütün kuvvetler serbest, liberal anlayışa göre müsavi imkânlara sahip telâkki edilirler. Halbuki böyle bir cemiyette fiilî bir imkân müsavatından ve serbestiden bahsedilemiyeceği aşikârdır. Bilâkis bu cemiyette müsavatsızlık vardır, kölelik vardır. İşte kanunlar bilhassa işçi haklarını korumak gibi, sosyal adaleti temin gayesini güden demokratik kanunlar cemiyette mevcut olan bu fiilî müsavatsızlığı gidermek, kuvvetleri muvazenelendirmek için çıkarılmalıdırlar. Asgari ücret ve ücretli tatil kanunları gibi.

Biz şimdilik bunlar üzerinde durmak istemyioruz. Ancak şunu söylemek istiyoruz ki, grev ve lokavt kanunu tasarısı bu haliyle sosyal adaleti temin etmekten uzaktır. Birbirine denk olmıyan kuvvetlere aynı hakları vererek veya aynı derece bağlıyarak onları serbest bırakmak kuvvetler arasında bir muvazene yaratmak demek değildir.

Meselâ grev ve lokavt tasarısına göre; kollektif mukavelelerle mukavele süresince grev ilân edilmiyeceği kabul edilebilir (m. 3). Gene kollektif mukavele ile lokavt ilân edilmiyeceği de kabul edilebilir (m. 20). Sonra, grev ilânından önce usulî muamelelere ait (yani mecburi uzlaştırma) müddetlerinin geçmesi lâzımdır (m. 1). Bu müddetler lokavt için de aynıdır (m. 13) v.s.

Bu hükümler mücerret, liberal bir hukukî müsavatı ifade edebilir. Fakat işçilerin ihtiyaç ve isteği, kanun çıkmadan da zaten var olan, mücerret hukukî bir müsavat değildir. Ancak istenilen, kendilerinin, kuvvetli olan işverenlere karşı korunması ve bu sahada sosyal adaletin teminidir. Çünkü yukarıdaki hükümler, işçilerin zayıf ve işverenlerin ise kuvvetli bulundukları memleketimizde fiilen daima işçilerin aleyhine neticeler vermeğe mahkûmdur. İş Ka-

(Devamı 4. sayfada)

İşçi Röportajları

Yazan: MUAMMER NAMİ ÖZERKAN

Mahmutpaşada çalışanların katlandığı mahrumiyetler...

— 2 —

Bir gün patron, işçilerini çağırıyor ve bir aktör gibi, işlerin bozukluğundan, çok düşük fiyatla iş almak mecburiyetinde kaldığından bahisle eski fiyattan ücret ödiyemiyeceğini, meselâ bin atkısına 20 kuruş ödüyorsa bunu 18 e indireceğini, aksi halde çalıştırmıyacağını ifade ediyor. Bir işçi normal olarak haftada 250 bin mekik atar. Haftada 5 lira fazla ödemekle işleri bozulacak olan bir işveren esasen iflâs etmiş demektir. Çünkü bilindiği gibi Mahmutpaşada iş verenler ancak birkaç tezgâh sahibi gibi görünürler.

Gülüyorum... İsmail Tuğtekin de gülüyor...

— Evet diyor ben de biliyorum. Bugün bir çok tabelâ sahipleri hakiki iş veren değildirler. Bunu bütün işçiler, hattâ resmi makamlar bilir. Fakat bu tabelâ oyunu sayesinde Vergi kaçakçılığına, İş Kanunun işçiler lehinde olan hükümlerinden kurtulmasına kimse mani olamaz.

— Bir kısmı da sadece bir tabelâ oyunu ile ücretleri indirme yolunu bulmuştur, değil mi?.

— Evet, dedi. Sabahleyin işinize gittiğiniz zaman iş vereninizin isminin değiştiğini hayretle görürsünüz. Hakikatte yeni işveren eskisinin akrabası veya para ile tutulmuş adamıdır. Yeni iş veren olarak karşınıza dikilir ve kendi işçisi olduğu bahanesile sizi istediği fiyata çalışmağa mecbur eder. İsterseniz çalışmayın, köşebaşında pinekleyen işsizler tetiktebos tezgâh bekliyor!

— Bazıları da meselâ elektrik parasını ödemez ve elektriğini kasten kestirir. Sonra da işçilerine elektrik parasını dahi veremediğinden bahisle yol verir. Tabii birkaç gün sonra daha düşük ücretle yeni işçi aldığını söylemeğe lüzum yok.

— Kanun... diye söze başladım. İsmail sözümü kesti:

— Ne kanunu? Mahmutpaşaya Belediye nizamları bile girmez. Bir zamanlar binlerle imza toplayıp müracaatta bulunduk. Alâkadar olacaklarını vaadettikleri halde halimizi yakından görenler bile seslerini çıkartmadılar...

Birçok hakikatleri anlatan bu ifade bana iik, üç ay evvelini hatırlatıyor...

Sendikalar Birliğinin bir toplantısında hazır bulunan İstanbul iMİletvekili Senihi Yürüten, Birlik'te Mahmutpaşanın durumu hakkında kendisine anlatılanları bizzat yerinde görmek ve tesbit etmek için randevü vermiş ve ertesi gün hâlen Tekstil ve Örme Sanayii İşçileri Sendikası haysiyet divanı üyesi Hasan Bilgin ve İsmail Tuğtekinle beraber gezdirmiştik.

Saatçi Handa zemin hata bir gazeteyi mesale yapmak suretiyle yosunlu duvarlara dayanarak inmiş, engizisyon devirlerini canlandıran bu dekor içinde sarı benizli, gözlerinin feri kaçmış, henüz 10-12 yaşlarındaki çocuğunu da yardımcı olarak çalıştıran işçiyi tezgâhının başında görmüştük.

Yeni Handa barsak kokuları içinde idamei hayat için çalışan işçileri ve Abit Efendi Handa zemin kata inerken bir mezbele haline gelen yerleri görüp «Belediye bunları görmüyor mu» diyen Milletvekilinin, Mahmutpaşa işçisinin hangi şartlar içinde çalıştığını, ve bu 12 - 16 saatlik mesai neticesinde kaç para aldığını yerinde görüp öğrendikten sonra:

— «Ben de bir işçiyim. Milletvekilleri içinde iş hayatının içinden gelmiş bir çok arkadaşlar var. Bu vaziyeti onlara da anlatacağım ve Meclis kürsüsüne çıkıp «Efendiler, rahat koltuklarınızda oturacağınıza gidin de Mahmutpaşada çalışan işçilerin halini görün» diye haykıracağım, dediği kulaklarımda uğulduyor...

— Şehrin ücra semtlerindeki gece kondulardan sabahleyin işine yetişebilmek için horoz sesi duymadan kalkan işçiler olduğunu anlatan İsmail Tuğtekin sözlerine devam etti:

— Dert o kadar çok ki, adeta kanıksadık. Hangi birini anlatayım?

— Ücretlerdeki âhenksizlik, normalin dışında ve fazla olarak hiç bir karşılık almadan mecburi çalışma, hafta tatili kanununa rağmen pazar çalışması, sıhhatimizi tehdit eden ve bizi tedricen ölüme mahkûm eden şartlar içinde çalışma mecburiyeti hemen aklıma gelen dertlerin bir kaçıdır. Mahmutpaşaya kanunlar girmedikçe bu yerler biz işçilere, dehşet saçan bir gayya kuyusu görünmekte devam edecektir.

— Hepimizin bildiği bu dertlerin devasını bulabilmek için mücadele edeceğiz, dedim.

Memleketimizde Sendikacılığın gelişmesinin henüz yeni bir tarihi olmasına rağmen işçilerin iyi iş şartları ve iyi bir hayat seviyesine ulaşması için mücadeleye atılan ve bugünkü mücadeleleriyle yarın için çok şeyler vadeden idealist sendikacıların mücadelelerinde muvaffak olacağına inanan bir insan olarak Tuğtekin, benimle birlikte temin etti:

(Devamı gelecek sayıda)

SENDİKACILARA

Gönderdiğimiz gazetelerin bedellerini posta ile göndermenizi rica ederiz.

Çalışma Bakanı ile Aynı Fikirde Değiliz

(Başyazıdan devam)

ran, Pâkistan ve Hindistanda ücretli hafta tatili kabul edilmiştir. «Bir kısım Garp memleketlerinde» ise kollektif mukaveleler esası yürürlüktedir ve bu kollektif mukavelelere göre verilen haftalık ücretler, 7 güne şâmildir. Böylece «bir kısım Garp memleketlerinde» de ücretli hafta tatili müesseseleri mevcut demektir.

Genel tatil günlerinde ücret verilmesine gelince; bazı memleketler bu usulü Anayasalarına geçirmiştir. Bazılarında ise bu hususta özel kanunlar çıkarılmıştır. Birçok memleketlerde ise bu, kollektif mukavelelerle sağlanmıştır. Genel tatil günlerinde işçilere ücret ödeyen memleketlerden bir kısmı şunlardır:

Arnavutluk, Arjantin, Avustralya, Amerika, Belçika, Brezilya, Birmanya, Çin, Çekoslovakya, Ekvator, Fransa, Guatamala, Güney Afrika, Hindistan, Holanda, Honduras, İtalya, İngiltere, İsviçre, İsrail, İran, İrlanda, Kanada, Kolumbiya, Kostarika, Kûba, Lüksemburg, Meksika, Macaristan, Peru, Panama, Suriye, Salvador, Şili, Urugvay, Venezüella, Yeni Zelanda.

Bundan dolayıdır ki, «henüz bir kısım memleketlerde kabul edilmemiş» diye belirtilen bu hak, dünya şiçilerinin uzun zamandan beri çeşitli yollardan elde ettikleri bir haktır. Bu öyle bir haktır ki, bayram tatili, hafta tatiline rastlarsa bazı memleketlerde işçilere bugünleri takip eden iş günü de dinlenme hakkı tanılır ve ücret ödenir.

Hükûmetin yarım yevmiye olarak tâyin ettiği miktar, başka memleketlerde tam ücret olarak ödenir. Hattâ Pazar günlerinde çalıştırılması zarurî olan işçilere yüzde 30 ile yüzde 135 arasında değişen fazla mesai ücreti verilir, Bayram günlerinde çalıştırılan işçilere ise yüzde 25 ten yüzde 200 e kadar değişen fazla mesai hakkı ödenir. Üstelik bayram günü çalışmalarına mukabil o işçilere başka bir gün istirahat hakkı tanılır. Hattâ bu istirahat gününde ücretini fazla mesai ücreti ile birlikte alır.

Bütün bunları hatırladıktan sonra «bütçe şartları muvacehesinde 30-35 milyon liralık bir fedakârlık» şeklinde gösterilen bu tasarının hiç de ileri bir karakteri haiz olmadığı anlaşılır. Hele bu 30-35 milyon liralık fedakârlık, işçilerin uzun yıllardan beri katlanmakta oldukları mahrumiyetlerin, sıhhatlerinden, zevklerinden, insanca yaşama haklarından yaptıkları fedakârlıkların pek cüz'î bir miktarını dahi karşılıyamıyacak kadar küçüktür. Bu sebepledir ki biz, Çalışma Bakanı ile bu hususta hemfikir değiliz.

KEMAL SÜLKER

Bir Sendikacıya Mektup

Yazan: İbrahim GÜZELCE

Aziz Kardeşim,

Sana bu mektubu yazmaya karar vermeden önce, inan ki, uzun müddet bunun sancısını çektim. İçimde, bir türlü teskin edilemiyen ve günden güne büyüyüp vücudumun her tarafına yayılan bu arzu, bu herşeyi seninle açıkça konuşmak ihtiyacı, büyüdü, büyüdü nihayet beni içerisine aldı. Şimdi seninle, kanunların müsaade ettiği nisbette ve söz hürriyetinin adamına göre değişen çerçevesi dışına çıkmamak şartiyle konuşmak, daha doğrusu, haddim olmıyarak sana bazı şeyler söylemek istiyorum.

Biliyorsun ki, sendikaların kuruluş gününden bu ana kadar daha iyi, daha güzel, tek kelime ile İNSANCA yaşayabilmek gayesinin tahakkuku peşindeyiz. Şimdi sana soruyorum: Acaba, bu gayenin gerçekleşmesi için, gereken mücadeleyi yapıyor musunuz, yapmıyor musunuz? İşte benim uykularımın kaçmasına sebep olan mesele...

Belki bana diyeceksiniz ki; «Bu şartlar içerisinde başka türlü mücadele nasıl olur be birader... Sen, mücadele ile neyi kastediyorsun? Sabahın saat 7 sinden, akşamın bilmem kaçına kadar, en aşağı 11 saat, ayak üstünde dikilmek mecburiyetinde olan bir insanın, ondan sonra yapacağı mücadeleyi tarif et te anlıyalım... Böyle olmasına rağmen, gene de icap edeni yapmıyor muyuz?».

Müdafaan, ilk bakışta doğru gibi görünürse de, biraz düşünürsen hiç te öyle olmadığını kavrarsın. Çünkü mücadele etmek; her türlü imkânsızlıklar içinden sıyrılmak için daha çok çalışmak, proğramlı çalışmak ve neticeleri bugün alınmasa daha, gelecek nesiller için yılmadan çalışmak demektir. Ve Sendikacı olmak böyle bir çalışmayi önceden taahhüd etmek mânasına gelir.

Bu çalışma **nasıl olacaktır?**

Sana yalnız şunu söyliyeyim. Kanunî her imkâna başvurarak. Fakat biz ne yazık, ne imkânları kullanıyor, ne de yeni imkânlar elde etmeğe uğraşıyoruz. İstiyoruz ki hükûmet herşeyi versin. Fakat hükûmetin verdikleri meydanda. Bütün şikâyetlerimiz, verilenlerin azlığından ileri gelmiyor mu zaten?

Sana bir misal vereyim!

Grev Kanunu tasarısını okudun değil mi! O nedir öyle Allah aşkına?... Ya bu tasarı aynen kabul edilecek olursa!... Bu ihtimalin mevcudiyeti bile beni ürkütüyor ve işçi sınıfı namına ürperiyorum. Benim bildiğim mânada grev, işçinin müdafaa silâhıdır. Halbuki bu tasarı, gayet ustalıkla hazırlanmış, tetiğe dokunulduğu an, geri tepmeye hazır bir hale getirilmiş bir silâhtan başka nedir ki?... Onunla daha iyi yaşama şartları temin edecekmişiz!... Patronun bizi köle gibi kullanmasına, istismarına mâni olacakmışız!... Bütün bunlardan vazgeçtik, korkarım, elimizdekileri de kaybedip XV inci yüzyılın çalışma şartları içerisine döneceğiz. Sonra, garibime giden bir taraf da ne biliyor musun kardeşim? Tasarının 4 üncü maddesindeki, grev hakkının, İş Kanunu kapsamına girmiyen iş yerlerinde tatbik edilemiyeceği keyfiyeti.

(Sonu 4 üncü sahifede)

HİKÂYE

Tarlada Doğan Çocuk...

Yazan: Rüştü CEYHAN

Göz alabildiğine uzanan pamuk tarlasında ırgatlar on beşer, yirmişer kişilik saflar halinde pamuk fidelerinin zararlı otlarını dövüyorlardı (1).

Güneşin altında hararet 65 dereceyi bulmuştu. Tozlu bir kurşunilikle uzanan gök yüzünden tek kuş uçmuyor, güneş sallanıyordu.

Terden sırsıklam ırgatların kazmaları ölçülü bir tempo ile hep beraber inip, hep beraber kalkıyor, kazmaların keskin ağızları kupkuru toprağa değdikçe «Haş, haş, haş» diye ses veriyor, yorgun ırgatların hep bir ağızdan söyledikleri ve kazmaların muntazam bir ölçü ile inip kalkmasını temine yarayan türkü, güneşin sarı sıcağına yayılıyordu:

Kalanın ardında ekerler dâri
Ekerler, biçerler, sararlar yâri,
Yar bana göndermiş ayvaynan nâri

.·.

Nasırlı avuçlarının terini kara şalvarına silen Ferho Üzeyir, [illegible]başında kazma dövmekte olan karısına kıpkırmızı gözleriyle baktı. Kürtçe:

«— Ne o? dedi, noluyorsun?»

Geniş omuzlu, iriyarı bir kadın olan Gülizar'ın elmacık kemikleri fırlak yüzü terden ışıl ışıldı; büyük bir sancının ıstırabını belirten derin kırışıklar içindeydi.

Cevap vermedi.

Öfkelenen Ferho Üzeyir, kadının böğrünü dirseğiyle dürttü:

«— Noluyorsun kız?»

Kocasına halsizce bakan Gülizar'ın gözleri çukurlarına korkunç bir şekilde gömülmüştü. Elinden sıyrılan kazması yere düştü. Kocaman karnını avuçlariyle bastırarak çömeldi, sonra, güneşte yer yer çatlamış kırmızı toprağa diz verdi.

Az ileride, siyah şemsiyesinin gölgesinde dikilmekte olan elci (2):

«— Gülizar! diye seslendi, bırak işi, haydi!»

Sancı kadını öyle buruyordu ki... Kuru fakat kuvvetli parmaklarını toprağın çatlağına geçirmiş, sıkıyor, iradesinin üstünde bir gayretle kendini tutmağa çalışıyor, gözlerinin önünde karaltılar uçuşuyordu.

Birden:

«— Iıııııh!!» diye inledi.

Gebe kadının sesini namahreme duyurması çok ayıptı. Ferho Üzeyir Kürtçe müthiş bir küfür savurarak, kadının böğrüne kuvvetli bir tekme attı.

Elci:

«— Ferho!» diye seslendi.

Toprağa yüzükoyun kapaklanan kadın, kocasının bunu ona bırakmıyacağını biliyordu.

Sıcak toprağa avuçlariyle dayanarak ayağa kalkınağa çalıştı.

Elci tekrar.

«— Gülizar! diye seslendi, bırak bacı, haydi!»

Sancı birdenbire kesilmişti. Fakat Gülizar biliyordu ki, sancı tekrar, hem de daha kuvvetle gelecekti!

Tarlanın dört yüz metre uzağındaki kesimbaşı'na doğru seğirtti.

Karısının arkasından homurdanan Ferho Üzeyir ise, elcinin yanında dikilmekte olan dokuz yaşındaki yalınayak kızına:

«— Geç ananın yerine!»

Dedi. Kız zaten bekliyordu. Sapında anasının terli avuçlarının izini taşıyan, boyu kadar kazmayı yerden aldı, sıraya girdi.

Olağan işlerdendi.

Hep beraber türkü söylenerek çapa çapalanmağa devam edildi.

.·.

Yer yer pislenmis hendeğe güneş tam tepeden vuruyor, kırmızı toprakta yeşil sırtlı kertenkeleler akıyordu.

Gülizar hendekte dimdik, etrafı kolladı, günün sarı sıcağını uzun uzun dinledi. Yakınlarda hiç kimseler yoktu. Cırlayak sesleri yüklü, aydınlık boşluk göz alabildiğine uzanıyordu...

İlk önce cebiindekileri boşalttı. Doğumun yakın olduğunu bildiği için, kaç vakittir tedarik edip durduğu öteberileri yere yaydı. Bunlardan birçoğu, tarlalarında çapa çapaladığı çiftliğin çöplüğünden bulunup saklanmıştı: Bir karton parçasına sarılmış iki sap iplik, demiri paslı bir jilet, renk renk paçavralar, tuz, kupkuru bir limon... Limonu çocuğun gözlerine sıkacak, tuzla da tuzlıyacaktı.

Kara şalvarını çıkarıp dürdü, büktü, iri bir taşın altına koydu. Paçavraları yere yaydı, kartona sarılı ipliği açtı, limonu ortadan ikiye kesti...

Arkasında bir kımıltı... Çıplak belden aşağısını sakınarak, dehşetle döndü. İri bir erkek köpek... Yerden bir taş aldı, köpeğe attı. Ürkerek kaçan köpek büsbütün uzaklaşmadı. Islak burniyle havayı koklıyarak, bekledi.

Gülizar adamakıllı korkmaya başlamıştı. Ya şimdi doğurur da, baygınlık geçirirse, bu köpek çocuğunu yemez miydi?

Birdenbire Kürt kızı Ferice'yi hatırladı. Ferice de böyle hendekte doğurmuş, çocuğunu yanına bırakmış, kendinden geçmiş... Ayılınca bir de ne görsün? Çocuk ortalarda yok! Aramış, taramışlar; tâ uzaklarda, bir çalının dibinde, koca bir köpek çocuğu yiyip durur!

Gülizar evvelâ köpeğe, sonra dört yüz metre ötede çapa çapalıyanlara baktı. Nasıl etse de kızını çağırsa?

Yerden bir taş aldı, köpeğe attı:

«— Oşt!»

İri hayvan on metre öteye kaçtı, mavi ışıltılı gözleriyle, bekledi.

Tam bu sırada gene ve her zamandan daha kuvvetli bir sancı. Derinden bir iniltiyle çıplak dizlerinin üzerine çöktü, avuçlariyle toprağa kapandı. Boynunun damarı parmak gibi şişmişti. Artık sancı sancıyı kovalıyor, her yeni sancı, bir evvelkinden daha kuvvetle geliyordu.

Birden ılık bir kan... Gülizarın yüzü korkunçlaştı ve gözlerinden dünya silindi.

.·.

Elci:

«— Ulo Ferho! dedi, get bak hele arvada... Ölür mölür de...»

Karısının doğurmakta olduğu hendeğe taraf öfkeyle bakan Ferho Üzeyir, başını salladı, küfretti, işine koyuldu. Karısına gittikçe içerliyor, alnından boşanan ılık ter, kalın, püskül püskül kaşlarından süzülüyordu:

«— Ulo oğlum, dedi elci, get bak arvada, haydi... Get. Nolur nolmaz...»

Ferho Üzeyir kazmayı attı, yürüdü. Şimdi varıp bir tekme, bir tekme daha... Avrat elinde oyuncak olmuş gibi bir kötüsüne gidiyordu ki...

Hendeğin başında durdu, aşağıya baktı. Gülizar yanüstü devrilmişti. Kanlı paçavraların arasında mosmor bir çocuk, kımıldıyor, çocuğun eşini ise iri bir köpek çekiştiriyordu.

Hendeğe atladı. Köpek kanlı ağzını yalıyarak kaçtı. Ferho Üzeyir, yumuk gözleriyle kımıldayıp duran çocuğunun yüzüne inip kalkan yeşil kanatlı sinekleri kovdu, bezleri şöyle bir araladı: Oğlandı.

Bir oğlan!

Birdenbire değişti. Göğe baktı, güneşte köseleye dönmüş terli yüziyle güldü, çocuğu kanlı paçavralariyle yerden aldı:

«— Oğlum!» diye bağırdı.

Çıldıracaktı sanki... Dört kızın üstüne bir oğlan!

Erkeğini yanıbaşında hisseden kadın ise gözlerini açmış, her şeye rağmen doğrulmaya çalışıyordu.

Ferho Üzeyir:

«— Ulo eferin avrat, dedi, eferin sana!»

Çocukla birlikte hendekten çıktı, yer yer çatlamış kırmızı toprakların üzerinde deli gibi kaşmağa başladı.

Ferho Üzeyir'in koşarak geldiğini gören elci:

«— Aha aha... dedi, Ferho'dur yekindi, gelir ha!»

İş bırakıldı. Herkes kazmasına dayanmış, Ferho Üzeyir'e bakıyordu.

Nefes nefese gelen Ferho Üzeyir:

«— Oğlum! diye bağırdı, oğlum oldu!»

Mosmor çocuğunu kanlı bezleriyle bağrına basmıştı:

«— Aman deyim, dedi elci, aman deyim ha! Öldürür möldürürsün de... Get şimdi çütlüğe, evdeciye benden selâm eyle, yağnan pekmez versin, bacıya içirek!»

Artık ne sıcak, ne yorgunluk... Ferho Üzeyir bir çocuktu, tam bir çocuk!

Çiftliğin saz örtülü damları görünen kerpiç huğlarına doğru seğirtti.

(1) Ot dövmek: Çapa çapalamak.

(2) Elci: Irgatbaşı.

İşçi ve SPOR

"Güreşçi Faik Ağabey,, kupası Maçlarının 2ci Haftası

Kalespor - Doğan Güneş, Akın Spor, Çetin Spor rakiplerini mağlûp ettiler...

İlk maç yine Eyüp sahasında 29/7/951 Pazar günü saat 9.00 da Doğan Yıldız — Bülbüldere arasında oynanmış ve takımlar yenişemiyerek 2-2 kalmışlardır. Saat 11.00 de Çetin Spor — Balat Kültür Spor karşılaşmasında maç 4-2 Çetin Spor'un lehinde bitmiştir.

DOĞANGÜNEŞ—AY - YILDIZ MAÇI

Saat 13.00 de başlanan bu maça takımlar şu kadro ile sahaya çıktılar:

DOĞAN GÜNEŞ:
Ziya — Şeref, Nazım — Fahri, Fevzi, Tevfik — Gültekin, Necati, Adnan, Bayram, Ziya.

AY - YILDIZ:
Kadri — K. Zeki, Mestan — Fuat, Mehmet, İbrahim — B. Zeki, Rasim, Mehmet, Kemal, Emin.

Oyun başladı. Top henüz 5 dakika ortada oynanmıştı ki Ay Yıldız takımının sağ kanatdan anlaşmalı ve güzel ara paslarile Doğan GGüneş kalesine indiği ve Rasimin ayağı ile bir gol kazandığı görüldü. Bu golden sonra maç çok çetin devam ediyordu ve her iki takım tehlikeli akınlar yapıyorlardı. İşte 37 nci dakikada Bayramdan Necatiye gelen pası Necati Ziya'ya kaydırdı. Ziya da sıkı bir şütla takımının beraberliğini temin etti, devre 1 - 1 nhiayetlendi.

İkinci devre Doğan Güneş yine Ziyanın attığı bir golle 2 - 1 galip olarak sahadan ayrıldı.

KALE SPOR — YILDIRAN SPOR MAÇI

Saat 15.00 de haftanın son karşılaşması Kale Spor — Yıldıran Spor arasında yapılmış ve Kale Spor Cengiz'in attığı 3, Feyiz ve Suatın attığı birer golle 5 - 0 galip gelmiştir. Maça Kale Spor şu kadro ile çıkmıştır:

Erdem — Ali, Salâhattin — Fahri, Reşat, Ayhan — Feyiz, Suat, A. Necat, Cengiz, Vasfi.

OLİMPİYAT SPOR — KALE SPOR MAÇI

Olimpiyat Spor, Gençlik Kulübü ilk maçını 29/7/951 Pazar günü Bozkurt sahasında Kale Spor (B) takımı ile yapmıştır. Saat 11.00 de başlanan bu maça Olimpiyat Spor şu kadro ile çıkmıştır:

Yani — Emin, Necati — Atilâ, Ahmet, Mustafa — Niko, Hasan, Şeref, Reşat, Yorgi.

Maçın tafsilâtını bildiriyoruz:

Oyuna Kale Spor'un vuruşile başlandı. İlk dakikalar her iki takımın mukabil akınlariyle devam ederken 13 üncü dakikada Olimpiyat Spor'lu Reşadın arapasını iyi kullanan Şeref, takımının birinci goļünü atmış oldu. Bu golden sonra daha çok açılan Olimpiyatlılar 26 ncı dakikada Reşadın vuruşuyla bir gol daha kazanmış oldular. Bu golden sonra Kale Spor'lular birkaç tehlikeli akın yaptıysalar gol çıkaramadılar ve devreyi 2-0 mağlûp bitirdiler.

Devre başlar başlamaz Kale Spor, Olimpiyat müdafaasını biraz bunalttı. Fakat yine gol çıkaramadı. Son dakikalarda Olimpiyat'lılar Kale Spor baskısı altından kurtularak soldan bir akın yaptılar ve bu akını Şerefin yaptığı golle neticelendirdiler. Bundan sonra Kale Spor'lular da 22 ve 40 ıncı dakikada 2 gol atarak neticeyi 3-2 yapmağa muvaffak oldular. Maç da 3 - 2 Olimpiyat Sporun galibiyeti ile sona erdi. *Faik Kalyoncu*

ALTINAY — SARIYER TAKIMLARI

Altınay kulübü ile ikinci kümenin en kuvvetli takımlarından biri olan Sarıyer futbol takımı geçen Pazar günü yaptıkları maçta, 3-0 galibiyetle Altınay kulübü büyük bir başarı göstermiştir. Bu kulüp dördüncü kümenin namzetlerinden biri olan Altınay kulübüdür. Bu kulübün ayrıca bir de güreş takımı vardır.

Bütün işçilerin tamücretle pazar tatili isteniyor...

(Baş tarafı 1. sayfada)

günlerinde bütün işçilere tam yevmiye verilmesini istiyen bir yazıyı Bakanlığa göndermeğe karar vermiştir.

Bir kısım işçiler, «hafta tatiline takaddüm eden 6 gün zarfında muntazaman çalışmış olmak şartı» nın işverene açık kapı bıraktığını belirtmektedir.

Türkiye Demir İşçileri Sendikasının görüşü

Divriği (Özel) — Türkiye Demir İşçileri Sendikası, ücretli hafta ve bayram tatili hakkındaki kanuna dair Çalışma Bakanının Anadolu Ajansı tarafından yayınlanan beyanatını teessür duyarak karşılamıştır. Sendika başkanlığı bu hususta şu mütalâaları beyan etmiştir:

«Cefakâr Türk işçisinin uzun zamandan beri beklediği ve 16 aydan beri de Demokrat Parti tarafından vadedilmeğe başlanan ücretli bayram ve hafta tatili kanununun aksak şekilde hazırlanmasından üzülmüştür. Demokrat Partinin iktidara geçmesinde oylariyle büyük rol oynıyan işçilere yarım yevmiye vermek suretiyle hükûmetin takındığı durum bizleri tatmin etmemiştir. Mecliste milletvekillerinin (yarım yevmiye) kaydını (tam yevmiye) olarak tadil etmesini beklemekteyiz.»

Adana Sendikalar Birliğinde

Adana (Özel) — İşçi Sendikaları Birliği Başkanı Hasan Özgüneş ücretli hafta tatili hakkında demiştir ki: «Bu kanun yetersizdir. İlk defa vadedilen tam yevmiyeden vazgeçilmesi bizleri üzmüştür.»

İstanbul Bölge Çalışma Müdürlüğünden

Çalışma Bakanlığı Bölge Çalışma Müdürlüğü, Cağaloğlu Babıâli caddesinde 24 numaralı binaya taşınmıştır. İlân olunur.

İŞÇİ HAKKI

Haftalık Siyasi Müstakil Gazete

☆

Gönderilen yazılar geri verilmez.

☆

Yıllık abonesi 520 kuruş
Altı aylık 260 kuruş

☆

İlân Tarifesi

Başlık	20.00 lira
Resmi ilânların bir santimi	2.00 »
Kongre ilânları	7.50 »

Doğum, nişan, düğün ve ölüm ilânlarından hiçbir ücret alınmaz.

☆

Basıldığı yer: İstanbul, ŞAKA Matbaası

İstanbul Basın Teknisyenleri Sendikası Başkanlığından:

Üyelerimizin hukuki işlerini danışmak, takip ve halletmek üzere iki avukat temin edilmiş bulunmaktadır. Bu hususta fazla malûmat almak için arkadaşlarımızın Sendika merkezine müracaatleri.

Adana Sendikaları İşçiler tarafından Kapatılacak!..

(Baş tarafı 1. sayfada)

toplanarak İl makamının miting hakkındaki 21/7/951 gün ve 1346 sayılı yazısı incelenerek müzakere edildi ve aşağıdaki kararlar alındı:

1 — Seyhan Valisi Ahmet Kınık'ın 22/7/951 günü yapmak istediğimiz açık hava toplantısını hiçbir kanunî mesnede dayanmadan indi emirlerle mâni olmuştur.

Valinin indi emirlerle Türk vatandaşlarını kanunla tanınmış en tabiî hakkı olan toplanma hürriyetine set çekmesi bize bu memlekette işçinin hiçbir kanunî hakkını aramasına imkân olmadığı kanaatini vermiştir.

Bu hale göre, bir defa daha birlik başkanı Hasan Özgüneşin 25/7/951 günü Ankaraya giderek İç İşleri Bakanlığı nezdinde miting müsaadesi almak için teşebbüse geçmesine,

2 — İç İşleri Bakanlığı da miting için müsaade vermediği takdirde, üye sendikalar ve birlik genel kurulu toplantıya çağırılarak birliğin ve üye sendikaların feshine karar alınmasına,

3 — Bu kararımızın, İstanbul, İzmir, Ankara ve Adanada çıkan gazeteler vasıtasiyle efkârı umumiyeye ve birer yaziyle sendikalar ve sendika birliklerine duyurulmasına oybirliği ile karar verilmiştir.»

Birlik Başkanı *Hasan Özgüneş*, Birlik umumi kâtibi *Yaşar Kundakçı*, Muhasip üye *Hüseyin Özer*, Veznedar *Dede Çolak*, Üyeler: *Halil Yener, Şükrü Akgüllü, Kemal Albayrak, Zeynel Tugay*.

Manidar bir istifa

Cibali Tütün ve Sigara Sanayii İşçileri Sendikası yönetim kurulu üyelerinden ve tanınmış sendikacılardan Sezai Akdoğan, sendika yönetim kurulundan istifa etmiştir. Sezai Akdoğanın istifası fabrikada bir kısım işçiler tarafından teessürle karşılanmıştır.

Sivas Cer Atölyesi işçilerinin isteği

Sıvas (Özel) — Cer Atelyesindeki büyük döküm atelyesi Devlet Demiryolları Genel Müdürü Zihni Öner tarafından törenle açıldıktan sonra işçiler yeni bir hızla çalışmaya başlamışlardır. Yeni santral binası da Cumhuriyet bayramında faaliyete geçebilecektir.

Genel Müdür şehrimizde tetkiklerde bulunduğu sırada işçiler iş elbisesi ihtiyaçlarını belirtmiş, yemek ücretlerinin 50 kuruşa çıkarılması istenmiş, bilhassa atelye doktorlarından şikâyet edilmiştir. Alâkalılar doktorun başka bir yere naklini temin edeceklerini vadetmişlerdir. İşçiler, hastalara tam yevmiye verilmesi üzerinde durmuş ve sendikaya üye olanların aylık sendika aidatının Cer Atelyesi veznesinden kesilmesi temennisinde bulunmuşlardır. Bu istek de tetkik edilecektir.

A.G.

Sendikalar birliği

(Baş tarafı 1. sayfada)

Brawn tarafından yazılan mektup ve söylenen sözlere zamanında yazılı cevap verilmediğinden ileri gelmektedir. Çünkü Birlik Yönetim Kurulunda her nedense bazı arkadaşlar işçinin şeref ve haysiyetini düşünmeden şahsiyat peşinde ve dedikodu yapmakla vakitlerini geçirmektedirler. Bu halden bütün işçi arkadaşların üzüntü duyması yerinde olur.»

Bir kısım işçileri dedikodu yapmak ve şahsiyat peşinde koşmakla ittiham eden bu cümleler üzerine Seyfi Demirsoy söz almış ve demiştir ki:

«Rapordan bu cümlenin silinmesini istiyorum. Yahut Mehmet Güler arkadaş, kimlerin dedikodu yapıp, şahsiyat peşinde koştuğunu açıklasın!»

Mehmet Güler bunun üzerine şunları söylemiştir:

«Dedikodu yapıldığı acaba bir hakikat değil midir? Biz hepimiz dedikodu yaptık. Bunda hepimiz suçluyuz.»

Bu sözler üzerine Yönetim Kurulu, Seyfi Demirsoyun teklifini kabul etmiş ve Sendikalara gönderilecek bu rapordan yukarıdaki cümlelerin çıkarılmasına karar vermiştir.

Mehmet Gülerin, büyük bir cesaretle Sendikalar Birliğinde dedikodu ile vakit geçirildiğini bildirmesi Sendikalar muhitinde çeşitli söylentilere sebep olmuştur. Birliğin çalışma tarzından memnun olmıyan işçiler, Yönetim Kurulunun yakında istifa edeceğini de söylemektedirler. Hattâ bu hususta hazırlıklar yapıldığı da ilâve edilmektedir. Muhakkak olan bir şey varsa, Sendikalar Birliği hâlâ verimli bir çalışma hayatına girmiş değildir.

Diktatörlükle idare edilen fabrika

(Baş tarafı 1. sayfada)

mümessiline fabrika müdürünün bu cevabı işçileri son derece üzmüştür.

Yaptığımız tahkikata göre; müdür Nahit İpekoğlu, şimdiye kadar eşine az rastlanır bir sertlik ve zorbalıkla işleri yürütmekte, işçilere tepeden bakmakta ve onların ekmekleriyle oynamaktan âdeta zevk almaktadır.

Fabrika iç yönetmeliğinin beşinci maddesine göre fabrikaya sabahları saat 8 de gelmeğe mecbur olan işçileri, müdür, keyfi bir emirle saat 7.45 te gelmeğe zorlamıştır. Bu müddeti geçirenlerin yarım saat tutarında ücretlerini kesmektedir. Evvelce ceza ihbarlarını fabrikada yaparken son zamanlarda -pul sarfiyatını temin için olacak- ceza ihbarlarını iadeli taahhütlü olarak işçilerin ev adreslerine tebliğ etmektedir. Bir işçi saat 8 e 3 dakika kala gelse dahi ona 8 i 12 gece geldiniz demekte ve ceza kesmektedir. Bu kendi başına buyruk müdür, Beykozdan kalkan vapurla İstanbul[illegible]la gelen bir işçiyi fabrikaya saat 8 e 5 kala girdiği halde her gün 10 dakikalık ücret kesilmesine tâbi tutmaktadır.

İşçiler, durumu Bölge Çalışma Müdürlüğüne bildirmişlerdir. Bölge Çalışma Müdürlüğü, fabrika müdürü Nahit İpekoğlunun bu kararlarının iç yönetmeliğe aykırı olduğunu görmüş ve bu yolda fabrikaya tebligat yapmıştır. Fakat Nahit İpekoğlu, kanun ve nizamları keyfi kaprisleri yüzünden hiçe saymakta devam etmiştir. İşçilerin bu diktatör özentili müdürün kölesi olmadığını alâkadar makamların kendisine hatırlatmasını ve bir müfettiş göndererek durumu tetkik ettirmesini bekleriz.

Nahit İpekoğlunun işçilere çıkardığı çeşitli müşkülât ve hakaret artık sona ermelidir.

Hitlerlerin, Mussolinilerin tasfiye edildiği bu devirde hiç kimse Nahit İpekoğlunun diktatörlüğüne tahammül edemez!

Bir Sendikacıya Mektup

(Baştarafı 3. sayfada)

Hem, İş Kanunu kapsamına girmeyen iş yeri de ne demekmiş? Burada çalışanların bütün günahı, 11 kişi değil de 9 kişi veyahut 5 kişi birader, çalışmaları mı?... Bu hâl, hangi hukuki, hangi içtimai ve sosyal mantıkla izah edilebilir?... Grev mevzuubahis olur, bunlara göre değildir. Ücretli yıllık izin ;o da öyle... İş ihtilâfı; yasak... Ücretli haftalık tatil; aslâ. Kıdem tazminatı; semtine bile uğratılmaz... 8 saat mesai; patronun vicdanına kalmıştır... İhtiyarlık sigortası; yok... Umumi hastalıklar sigortası, o da yok. Peki, vatandaş olmaları hasebile, bu insanlara devletin verebileceği ne var kardeşim... Bol bol ıstırap, çekemiyecekleri kadar sefalet hürriyeti mi?

Ah! beni fazla söyletme... İçinde bulunduğumuz bu yarı uyku halinden silkinmenin zamanı çoktan geldi de geçti bile. Yoksa, bu halin daha yıllar yılı uzayıp gitmesini mi istiyorsun? Çalışalım kardeşim, çalışalım!... Bu; senin için de, benim için de, milletimiz için de lâzım... Tek kelime ile, vatan bizden bunu bekliyor... Hoşça kal... Gözlerinden hasretle öperim. Mektup yaz.

İbrahim GÜZELÇ[illegible]

Çimento işçileri Kongresi

(Baştarafı 1. sayfada)

Elektrik ve Motörlü Taşıt İşçileri Sendikası genel sekreteri Lûtfi Yılmaz hazır bulunmuştur. Kongre başkanlığına Mehmet İnhanlı seçilmiştir.

Sendikanın istifa eden yönetim kurulu başkanı Mustafa Güven kongreyi açmış ve toplantının sebebini şöyle izah etmiştir:

«— Sendika merkezinin fabrika içinden çıkarılması ve Kartala nakledilmesi istenmişti. Bu yapıldı. Fakat bu defa 11 kişilik yönetim kurulu ekseriyeti temin ederek toplantı yapamaz oldu. Bunun üzerine istifa ettik ve toplantılara gelecek işçilerin seçilmesini temine çalıştık.»

Bu izahattan sonra seçimlere geçilmiş ve şu işçiler yeni yönetim kuruluna getirilmiştir.

Mustafa Güven (24), Asaf Günay (24), Şerif Üzümcü (23), Zeki Tan (23), Haydar Çağlar (19), Yusuf Bülay (19), Niyazi Uçarı (16), Mustafa Kırlangıç (15), İbrahim Eldem (13), Ali Noyan (11), Mehmet Tanrıkorur (10).

Seçimlerden sonra işçiler çeşitli şikâyet ve dileklerde bulunmuştur.

Gelecek sayımızda çimento işçileriyle fabrikada yapılmış bir röportaj bulacaksınız.

Grev velokav[illegible] kanun tasarıs[illegible] hakkında

(Baş tarafı 2. sayfada)

nununun şimdiye kadarki tatb[illegible]katında çıkan toplulukla iş iht[illegible]lâfları arasında işveren taraf[illegible]dan çıkarılmış toplulukla bir [illegible] ihtilâfının bulunmaması bu i[illegible]diamızı kâfi derecede teyit ed[illegible] sanırım.

Demokrat Parti iktidarının [illegible]seri olan bu tasarıya hâkim b[illegible]lunan zihniyet, Cumhuriy[illegible] Halk Partisinin çıkarttığı 30[illegible] sayılı İş Kanunundaki zihniy[illegible]tin devamından başka bir [illegible] değildir. Belki arada bir dere[illegible] farkı vardır; işte yepsi o kada[illegible] Bu iddiamızı izah ve isbat iç[illegible] bir misal verelim:

Grev ve lokavtı yasak ed[illegible] İş Kanununun 73 üncü madde[illegible] grev addedilebilecek hareketl[illegible]ri tarif ederken bir iş yerinde[illegible] faaliyeti tamamen veya kısm[illegible] durduracak şekilde 3 işçini[illegible] birlikte işi bırakmalarını gr[illegible] olarak kabul ediyor. 74 ünc[illegible] madde ise, aksini lokavt olara[illegible] alıyor.

Şimdi biraz düşünelim: Ken[illegible] işini durduracak şekilde bir pa[illegible]ronun sadece 3 işçiyi birden [illegible]ten çıkarmasına imkân var m[illegible]dır?

Meseleyi hangi tarafından [illegible]celersek inceliyelim, bu hükü[illegible] münhasıran işçiyi bağlayıcı va[illegible]fından ve tabiatiyle antidemo[illegible]ratik olmaktan kendini kur[illegible]ramıyor.

Yurdumuzda demokrasiyi [illegible]liştireceğini vadeden, eskid[illegible] intikal etmiş 4000 antidemok[illegible]tik kanunun mevcut olduğu[illegible]leri sürerek bunların değişti[illegible]leceğini söyliyen bir hükûmet[illegible] mevcut kanunların tadilini [illegible] tarafa bırakalım, kendi çıkar[illegible]cağı kanunlara eski zihniy[illegible] hâkim kılması doğru değildir.

Bu vaziyete göre, tasarın[illegible] demokratik bir zihniyetle [illegible] sosyal adalet prensiplerine g[illegible] değiştirilmesi gerekmektedir.

İŞ VE İŞÇİ BULMA KURUMU MÜDÜRLÜĞÜNDEN:

Yüzlerce Tekstil kadın işçisine ve ev hizmeti yapacak kadınlara ihtiyaç vardır.

Tekstil kadın işçilerinin Cağaloğlu'ndaki Müdürlüğümüzün Eyüp Kaymakamlık binasındaki Bürosuna, ev hizmeti isteyen kadınların da Beşiktaş'ta Akaretler'deki Büromuza müracaatları.

11 ipekli dokumacı kadın, bobinci kıza ihtiyaç vardır. İsteyenlerin Feriköy, Tepeüstünde Halâskârgazi Caddesinde, Lalaşahin sokak No. 1/78 numarada İş ve İşçi Bulma Bürosuna müracaat etmeleri (Telefon: 86223).